

תקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעים בעורדה) (תיקון מס' 3),

התשע"ו-2016

בתווך סמכותי לפי סעיפים 11 ו-400 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן – החוק), בהתייעצות עם שר הבריאות ובהתאם מועצת המוסד לפי סעיף 12 לחוק, אני מתokin תקנות אלה:

1. בתוספת לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעים בעורדה) התשט"ז-1956¹ –

תיקון התוספה

(1) בפרט 9 –

(א) במקום סעיף (1) יבוא:

(1) מחלות לב

(א) לעניין פרט זה –

:**Atrial Fibrillation** – AF

:**Aortic Regurgitation** – AR

:**Aortic Stenosis** – AS

:**Aortic Valve Area** – AVA

Cardiac Resynchronization – CRT
:(Therapy)

– בדיקת טומוגרפיה ממוחשבת; CT

:**Exercise Stress Test** – EST

– בדיקת על-קול גרפי (אקו לב); ECHO

:**ECG** – רישום פעילות חשמלית לבבית, אלектrokardiogram (אקסג'ן);
Holter – מעקב אקסג'ן ממושך;

:**Implantable Cardioverter Defibrillator** – ICD
:(Left Atrium) – LA

Left Ventricular End – רוחב חדר שמאל בסוף דיאסטולה (Diastolic Diameter)

:**Left Ventricular Hypertrophy** – LVH – התעבות שריר החדר השמאלי

:**Left Ventricular Outflow Tract** – LVOT – מוצא החדר השמאלי

:**METs** – מדד לעומס ממוצע (Metabolic equivalents)

:**Mitral Regurgitation** – MR – אי-סתפיקת מיטרלית MRI – תהודה מגנטית של הלב;

:**Mitral Stenosis** – MS – הצרות מיטרליות

:**Aortic Valve Area** – AVA – שטח המסתם האортלי

:**Mitral Valve Area** – MVA – שטח המסתם המיטרלי

:**NYHA (New York Heart Association)** – דרגה תפקודית לפי (g);
כמפורט בפרט משנה (ג);

:**Ventricular Tachycardia** – VT – מהירות חרנית

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

² ק"ת התשט"ז, עמ' 864; התשע"ד, עמ' 1585.

(ב) מדרג התפקוד על פי NYHA

טור ב' דרוג	טור א' חסמים
I	(1) אין הגבלה בעילות גופנית, פעילות גופנית יומ-יומית שגרתית לא גורמת לעייפות, פלפיטציות, קוצר נשימה או תעוקת לב
II	(2) הגבלה קלה בעילות גופנית, הרגשה נוחה במנוחה ובביצוע פעילות יומ-יומית שגרתית קלה, פעילות גופנית יותר משגרתית גורמת לעייפות, פלפיטציות, קוצר נשימה או תעוקת לב
III	(3) הגבלה ניכרת בעילות גופנית, הרגשה נוחה במנוחה, פעילות יומ-יומית שגרתית כגון הליכה של עד 100 מטרים גורמת לעייפות, פלפיטציות, קוצר נשימה או תעוקת לב
IV	(4) אי-יכולת לבצע פעילות גופנית כלשהו ללא הרגשה לא נוחה; סימני איספיקה לב, גודש ריאתי או סיסטמי, קוצר נשימה ותעוקת לב מופיעים במנוחה וגבירים במאזן.

(ג) מדרג מבחן מאמצ (EST), לפי פרוטוקול BRUCE

טור ב' דרוג	טור א' קיטריין
I	יותר מ-7 דקות (11 >METS >7)
II	עד 6 דקות (11 ≤METS ≤7)
III	3 עד 6 דקות (7 ≤METS ≤5)
IV	פחות מ-3 דקות (5 <METS <4)

הערה לעניין מבחן מאמצ: במקרים שבהם לא ניתן לבצע בדיקת מאמצ מסיבות שאין קרדיאלית להסתמך על הדרגה התפקודית לפי מדרג ה-NYHA. קביעת הדרגה התפקודית לפי NYHA תיעשה בהתקסט, בין השאר, על בדיקות אקורדיובוטמיין, מיפוי לב פרמקולוגי או בדיקה מקבילה וקבעת אחזוי נכות תיעשה בהתאם.

(ד) רשימת הליקויים:

(1) מחלת לב כלילית (Coronary Artery Disease)

קביעת דרגת הנכונות למחלה לב כלילית עם אוטם שריר הלב המתבטא בתיעוד של אקג, במיפוי לב או ב-ECHO עם אзор ברור, או מחלת לב כלילית עם איסכמיה הפיכה המתבטאת במיפוי לב, ב-ECHO במאזן, או צנתור עם חסימה מעלה – 50% בעורק כלילי, תהייה לפי הטבלה שללן:

מדד מגן מבחן מאמצז / NYHA

				מקטע פליטה לפי בדיקת ה-ECHO
IV	III	II	I	
15%	10%	5%	אין נבות	>60% (א)
35%	30%	25%	20%	60%-45% (ב)
60%	50%	45%	40%	44%-30% (ג)
100%	90%	80%	70%	<30% (ד)

הערה: המספרים שבשורה המאוזנת והמסומנים בספרות ורומיות I עד VI מצינים את הדרגות במדד מגן מבחן מאמצז על פי פרוטוקול BRUCE או על פי מדריך התפקוד NYHA. האותיות שבטור המאונך א' עד ד מציניות את מקטע הפליטה על פי בדיקת ה-ECHO. המספרים שבמשבצות בהצלבות כל אחת מהשורות עם כל אחד מהטורים הם אחוזי הנכות לפגימה הנדרונה;

(2) מחלת לב מסתממית (Valvular Disease)

(א)

מדד מגן מבחן מאמצז / NYHA/או קוור שורש האортיה				רמת הליקוי המסתמי לפי בדיקת ה-ECHO
IV	III	II	I	
50%	20%	10%	0	(א) קל
60%	50%	40%	30%	(ב) בינוני
100%	90%	80%	70%	(ג) חמוץ

הערה: המספרים שבשורה המאוזנת והמסומנים בספרות ורומיות I עד IV מצינים את הדרגות במדד מגן מבחן מאמצז על פי פרוטוקול BRUCE או על פי מדריך התפקוד NYHA. האותיות שבטור המאונך א' עד ג' מציניות את רמת הליקוי המסתמי על פי בדיקת ה-ECHO. המספרים שבמשבצות בהצלבות כל אחת מהשורות עם כל אחד מהטורים הם אחוזי הנכות לפגימה הנדרונה.

(ב) לעניין פסקה זו –

רמת הליקוי המסתמי לפי בדיקת ה-ECHO

טור ד' חמור	טור ג' בינוני	טור ב' קל	טור א'	
LVEDD >65 mm	LVEDD 65-58 mm	LVEDD <58 mm		אי-יספיקה של המסתם האортלי (AR)
LVEDD >60 mm או LA >50 mm	LVEDD 60-57 mm או LA 40-50	LVEDD <57 mm או LA <40 mm		אי-יספיקה של המסתם המייטרלי (MR)
Peak Gradient >50 mm Hg או AVA <1 cm ² או Mean Gradient >38 mmHg	Peak Gradient 50-25 mm Hg או AVA 1.5-1 cm ²	Peak Gradient <25 mm Hg או AVA 1.5 cm ²		היוצרות מסתם האортלי (AS)

רמת הליקוי המסתמי לטוי בדיקת ה-ECHO				
טור ד'	טור ג'	טור ב'	טור א'	
חמור	בינוני	קל		
Mean Gradient $>10 \text{ mm Hg}$	Mean Gradient $10-5 \text{ mm Hg}$	Mean Gradient $<5 \text{ mm Hg}$	הייצרות מסתם	
MVA $<1 \text{ cm}^2$ או LA diameter $>50 \text{ mmHg}$	MVA = $1.5-1 \text{ cm}^2$ או		מייטרלי (MS)	
		MVA $>1.5 \text{ cm}^2$		

(ג) העורות:

- (1) לעניין איספיקה של המסתם המייטרלי (MR) ניתן להתחשב גם בסימנים אקוורדיוגראפים מסוימים להגדלת חומרת איספיקה מייטרלית;
- (2) לעניין איספיקה של המסתם האאורתלי (AR) – במצבים שבהם קיימת גם הרחבה שורש האאורתה (Aortic Root Dilatation) – יבחן קוור שורש האאורתה בשלוב – לצורך קביעת דרגת הנכונות, ייחוץ קוור שורש האאורתה כמשמעותי הליקוי המסתמי לפי בדיקת ה-ECHO כמפורט בטבלה שבספקת משנה א; דרגת קוור האאורתה תהיה כלהלן:

קוור שורש האאורתה

טור ג' קריטריון	טור ב' תיאור	טור א' דרגה
$<37 \text{ mm}$	תקין	I
$40 \text{ mm} - 37 \text{ mm}$	קל	II
$45 \text{ mm} - 41 \text{ mm}$	בינוני	III
$> 45 \text{ mm}$	חמור	IV

- (3) לעניין פסקת משנה (ג) שבטבלה שבספקת משנה (א) – דרגת הנכונות תיקבע לתקופה העולה על 24 חודשים רק במקרים שבהם לא צפוי שינוי במצב הליקוי המסתמי;

(ז) מחלות שריר הלב (Cardiomyopathies)

(א) מורחבת (Dilated)

מדד מבחן מאמצן / NYHA				מקטע הפליטה לפי ה-ECHO
IV	III	II	I	
30%	20%	10%	0	(א) $>40\%$
60%	50%	40%	30%	(ב) 40%–30%
100%	90%	80%	70%	(ג) $<30\%$

הערה: המספרים שבשורזה המאוזנת והמסומנים במספרים רומיים I עד IV מצינינם את הדרגות במדד מבחן מאמצן על פי פרוטוקול BRUCE או על פי מדרג התפקיד NYHA. האותיות שבטור המאוזן 'א' עד 'ג' מצינינן את מקטע הפליטה על פי בדיקת ה-ECHO. המספרים שבמספרציות בהצטלבות כל אחת מהשורות עם כל אחד מהטורים הם אחוזי הנכונות לפגימה הנדרונה.

(ב) היפרטרופיה ראשונית של שריר הלב (Hypertrophic Cardiomyopathy)

10%	(1) ללא הגבלה תפקודית, או עם הגבלה תפקודית קלה, ללא מפל לחיצים במוחआ החדר השמאלי (LVOT gradient), ללא עדות להפרעות קצב משמעותיות בהולטר, ללא איספיקה של המסתם המיטרלי (MR), ללא היפרטרופיה משמעותית (עובי דופן פחות מ-130 מ"מ) של חדר שמאל או עם אבחנה ברורה של קרדיומיאופתיה אפיקלית
40%	(2) עם הגבלה תפקודית בינוני עם עדות להפרעה דיאסטולית או עם מפל לחיצים ביןוני ב-ECHO (עד 60 מ"מ בספיטה) במוחआ החדר השמאלי, או פרפור פרווזוריים התקפי, או הפרעות קצב חרניות תכופות או עדות להיפרטרופיה של חדר שמאל ב-ECHO עד 30 מ"מ
100%	(3) הגבלה תפקודית קשה עם הפרעה דיאסטולית קשה או מפל לחיצים של יותר מ-60 מ"מ בספיטה במוחआ החדר השמאלי או פרפור פרווזוריים קבוע או התקפים תכופים של פרפור (or persistent AF non-sustained VT חרניות משמעותיות או מהירות חרנית לא ממושכת), או היפרטרופיה משמעותית של חדר שמאל – 30 מ"מ ומעלה ב-ECHO
	(ג) רסתראקטיבית (Restrictive)
70%	(1) עם NYHA בדרגה III
;100%	(2) עם NYHA בדרגה IV
	(4) דלקת חריפה של קרום הלב או שריר הלב (Pericarditis/Myocarditis)
	דלקת חריפה של קרום הלב או שריר הלב למעט קרדיוותומה (Dressler's Syndrome), או תסמונת על שם דרסלר (Cardiotomy) וכן למעט מחלות משנהות כגון זאבת (Lupus), אורמיה (Uremia) או מנינית למחלת ממארת.
	קיומה של דלקת חריפה של קרום הלב או שריר הלב תיקבע בהתקבש על בדיקות CT או MRI וכן בהתבסט על שינוי אגן טיפוסיים עם עלייה בסימני הדלקת או עם עדות לתפליט פריירדאי (ויתר מזעירי) ב-ECHO או ב-CT או הפרעה אゾורית בתוכניות ב-ECHO או ב-MRI.
	אחווי הנכות יקבעו לפי המפורט להלן:
100%	(א) עם דלקת פעילה, עד 6 חודשים מפוץ המחלת
0%	(ב) ללא דלקת פעילה או לאחר ריפוי מלא

(ג) בלא דלקת פעילה, עם סמנים המתאיםים ל-*Chronic constrictive pericarditis*

10%	NYHA בדרגה I (1)
25%	NYHA בדרגה II (2)
50%	NYHA בדרגה III (3)
;100%	NYHA בדרגה IV (4)

(ד) הפרעות קצב (Arrhythmia)

קיומן של הפרעות קצב חיקבע על פי בדיקת Holter ל-24 שעות או תיעוד רפואי של אירוע הפרעת קצב. נוסף על כן, נדרשת קליניקה מתאימה, בדיקת תפקוד הלב (למשל ECHO), מבחן מאמצ (EST) או תוצאה צנזור לב.

אחווי הנכות יקובע כמפורט להלן:

(א) בהפרעות קצב הנלוות למחלת לב אורגנית הנכות חיקבע לפי המחללה;

(ב) בהפרעות קצב ראשוניות, לרבות מחלות של עורק הולכה, מחלות גנטיות, שימוש ב-ICD או CRT, תיקבע דרגת הנכות כמפורט בפרט משנה ד(1);

(ג) לחץ ריאתי מעל 40 ממ"כ לפי ECHO (Pulmonary Arterial Hypertension)

(א) הנובע מליקוי קודיאלי:

(1) עם תפקוד לב לא תקין – דרגת הנכות חיקבע על פי המחללה הבסיסית;

(2) עם תפקוד לב סיסטולי תקין, אך עם עדות להפרעה דיאסטולית חמורה (לא ממחללה ראשונית של עורק הריאה) – וכן –

10%	(א) NYHA בדרגה I
25%	(ב) NYHA בדרגה II
50%	(ג) NYHA בדרגה III
100%	(ד) NYHA בדרגה IV

(ב) שאינו נובע מליקוי קודיאלי – הנכות חיקבע לפי המחללה;

(ד) מחלות לב מולדות (Congenital Heart Disease)

דרגת הנכות חיקבע על פי פרט משנה ד(1).;

(2) סעיף (2) – בטל;

(3) סעיף (4) – בטל;

(ב) פרט 10 – בטל.

תחילתה ותחולתה

.2. (א) תחילתן של תקנות אלה באחר בחודש שלאחר תום שישה חודשים מיום פרסום להלן – יום התחיליה, והן יחולו על מי שענינו נדון בוועדה מיום התחיליה ולאחריו.

(ב) מי שענינו נדון בוועדה ערבית יום התחיליה, והגיש ערכ עיר על החלטת הוועדה לוועדה לעערורים, תיקבע דרגת הנכונות בהתאם לתקנות העיקריות כמפורט ערבית יום התחיליה.

ר"ב באדר א' התשע"ו (21 בפברואר 2016)

(חט-89-3-ת1)

חיים כץ

שר הרווחה והשירותים החברתיים